

Čís. 8751.

Společenstva výrobní a hospodářská (zákon ze dne 9. dubna 1873, čís. 70 ř. zák.).

S hlediska § 1 zákona se nevyžaduje, by hospodářského účelu bylo dosaženo společným provozováním podniku, stačí společné provozování hospodářské činnosti. Nevyhledává se, by ze znění firmy byla patrna veškerá činnost společenstva, stačí, obsahuje-li firma poukaz alepoň k jedné z nich. Nelze povolití zápis družstva »československých velkoobchodníků«, mohou-li býti za členy přijaty i jiné osoby, fysické nebo právnické.

(Rozh. ze dne 1. března 1929, R I 55/29.)

Rejstříkový soud nevyhověl žádosti o zápis firmy »Súčtovací společenstvo československých velkoobchodníků cukrem, zapsané společenstvo s ručením obmezeným v Praze« do rejstříku společenstevního. Důvody: Podle znění firmy (čl. I. stanov) a podle účelu (čl. II. stanov) nejde tu o sdružení osob za účelem přímé hospodářské podpory výdělků nebo hospodaření členů společným provozováním výdělečného nebo hospodářského podniku nebo poskytováním úvěru. Účel tohoto sdružení nesměruje ani ke tvoření nových hospodářských statků a tím podmíněnému rozmnožení příjmů členů, ani k racionelní konsumpci statků a tím podmíněnému zmenšení výdajů členů, ani konečně k udržení nabytých statků. Není tedy účel tohoto sdružení hospodářský ve smyslu § 1 zák. ze dne 9. dubna 1873, čís. 70 ř. zák. a sdružení toto nemá ani v podstatě ráz družstev úvěrních, výrobních, nákupních a p. v § 1 cit. zák. příkladmo uvedených, nelze je proto jako družstva do rejstříku společenstevního zapsati a bylo by pro ně voliti jinou formu associační. Ostatně ani zvolená firma neodpovídá ustanovení § 4 cit. zák., ježto není v ní vyznačena rozsáhlá činnost v čl. II. stanov uvedená, nýbrž jen jedna její část, súčtování, a neodpovídá ani zásadě pravdivosti. Podle znění firmy jde o sdružení velkoobchodníků s cukrem, avšak dle opovědi zvolení byli do představenstva a navrhuji se k zápisu mimo jiné také osoby, jež nejsou velkoobchodníky s cukrem, nýbrž úředníky, tak že i z toho důvodu nelze sdružení toto jako společenstvo do rejstříku společenstevního zapsati. Rekursní soud napadené usnesení potvrdil. Důvody: Ke správným stavu věci i zákonu vyhovujícím důvodům napadeného usnesení, které sdílí i soud rekursní, dodává se jen ještě toto: Podle § 1 zák. ze dne 9. dubna 1873, čís. 70 ř. zák. jsou družstva spolky o neuzavřeném počtu členů, které mají za účel podporovati výdělečnost anebo hospodářství svých členů společným provozováním podniku, tak že při podnicích, při nichž již podle způsobu obmyšleného podnikání o společném provozování podniku společenstevníky řeči býti nemůže. zákona o společenstvech použití nelze. A tu z účelu, který si v souzeném případě družstvo podle čl. II. stanov vytklo, vyplývá, že účel tento nesměruje k tvoření nových statků hospodářských neb k racionelní kon-

sumpci statků neb k udržení nabytých statků a nelze ani z čl. II. stanov seznati, že tu jde o podporování výdělečnosti a hospodářství členů společným provozováním podniku. Právem proto poukazuje napadené usnesení k tomu, že účel tohoto sdružení není hospodářský a sdružení toto nemá ráz družstev úvěrních, výrobních, nákupních atd. v § 1 cit. zák. příkladmo uvedených a nelze důsledkem toho na družstvo toto použití ustanovení zákona ze dne 9. dubna 1873, čís. 70 ř. zák. Z okolností, že u jiného soudu zapsáno bylo družstvo s obdobnými stanovami, jaké má družstvo stěžující, nemůže toto družstvo podle § 12 obč. zák. nic pro sebe dovozovati.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolacímu rekursu.

D ů v o d y:

Stěžovatel napadá rozhodnutí rekursního soudu pro zřejmý rozpor se zákonem, leč neprávem. Jest sice přisvědčiti právnímu názoru stěžovatelovu, že z článku II. stanov společenstva lze seznati, že tu jde o podporování výdělečnosti a hospodářství členů společným provozováním podniku. Z účelu tam vytčeného vyplývá, že jde v podstatě o zmenšení výdajů členů společenstva hlavně co do nákladů dopravních a rabatu za cukr, v čemž spočívá hospodářský účel. Ustanovení § 1 zákona ze dne 9. dubna 1873, čís. 70 ř. zák. nevyžaduje, by hospodářský účel byl dosažen společným provozováním podniku, stačí, jde-li o společné provozování hospodářské činnosti; že tato má býti společenstvem vyvinuta, vyplývá nepochybně ze stanov. Podle § 4 cit. zák. má ovšem firma společenstva odvozena býti z věci, k níž se závod vztahuje, avšak zákon nežádá, by ze znění firemního byla patrna veškerá činnost společenstva; stačí, obsahuje-li firma poukaz alespoň k jedné z nich. Zvolená firma společenstva neodporuje proto zákonitým předpisům. Jest však přisvědčiti právnímu názoru soudů nižších stolic, že žádosti stěžovatelově o zápis do společenstevního rejstříku nebylo vyhověti, poněvadž vyplývá ze stanov (čl. III.), že nejde o sdružení jen velkoobchodníků s cukrem, neboť za členy mohou býti přijaty i jiné osoby, fysické nebo právnické, a také skutečně byly přijaty a do představenstva společenstva zvoleny. Že šlo jen o zákonité zástupce cukerních společností bankovních ústavů, jež se staly členy společenstva, ze spisů nijak nevyplývá, jak stěžovatelka omylem má za to. Dovolací stížnosti proto vyhověti nebylo.

Čís. 8752.

Na jmění dědice, přihlásivšího se výminečně k pozůstalosti, lze vésti exekuci pro dluh zůstavitelův, jakmile byla dědici pozůstalost odevzdána. Námitku, zda a pokud jest již pozůstalost vyčerpána výlohami a dluhy, lze dlužníku uplatniti jen pořadem práva, ať již žalobou podle § 35 ex. ř. nebo podle § 36 ex. ř.

(Rozh. ze dne 1. března 1929, R I 82/29.)